Mensen van de weg

Mensen van de weg werden ze genoemd, de mensen die de weg volgden die Jezus hun had gewezen, pas later werden ze christenen genoemd. Op de één of andere manier raakte deze uitdrukking mij en ging ik aan het googelen. Volgens de Nederlandse Encyclopedie werd in de Syrische stad Antiochië voor het eerst de aanduiding Christenen gebruikt. Eerst als een scheldwoord, later als 'erenaam' en zo worden we nog steeds genoemd of noemen we ons zelf. Maar nu even terug naar de uitdrukking 'mensen van de weg'. Het roept bij mij iets op van mensen die op een spiritueel pad zijn. En daarmee kom ik bij het onderwerp spiritualiteit en mystiek terecht. Een onderwerp waar mensen verschillend op kunnen reageren. Er zijn mensen die het zien als iets zweverigs en vreemds, kunnen er huiverig voor zijn en houden er daarom maar liever afstand van. Er zijn ook mensen die het 'gewoon' accepteren als een onderdeel van wie ze zijn, en tussen die twee uitersten zit nog van alles tussen. Alleen de uitdrukkingen spiritualiteit en mystiek roepen vaak al allerlei vragen op van wat het eigenlijk inhoudt, wat er mee bedoeld wordt en wat voor soort mensen het zijn die dit soort 'ervaringen' hebben. De geschiedenis leert ons dat mystici er altijd al zijn geweest net zoals spirituele leraren. Ze waren, en zijn binnen en buiten alle religies te vinden en hebben over hun ervaringen geschreven en onderwezen. En dan ga ik er maar van uit dat ze hun best hebben gedaan om het in woorden weer te geven omdat alles eenvoudigweg niet in woorden uit te drukken is. In dit digitale tijdperk zijn we niet meer alleen afhankelijk van het lezen van boeken en volgen van lezingen. Waarmee ik niet wil zeggen dat dit overbodig of minder belangrijk is. Nee! Blijf vooral lezen en als het mogelijk is om naar een interessante lezing te gaan, vooral doen! Zie het internet maar als een fantastische aanvulling om informatie te halen, te leren en te groeien. Zo heb ik een lange periode uren besteed, via YouTube, om lezingen en discussies over dit onderwerp te volgen. Ik wilde weten hoe er vanuit verschillende religies, en buiten de religies tegenaan gekeken wordt, en welke 'invulling' men hier aan geeft. Vooral wilde ik echter weten wat die mensen die spiritueel en mystiek genoemd worden nu eigenlijk te melden hadden. Niet dat ik achterdochtig tegen dit onderwerp aankijk, in tegendeel. Ik heb al lang geleden geaccepteerd dat dit een onderdeel is van wie ik ben en dat heeft niets met zweverigheid te maken. Ik weet ook dat dit mij niet bijzonder of uitzonderlijk maakt. Het overkomt me wel eens dat, als het toevallig ter sprake komt, mensen dit niet van mij verwachten. Misschien zou het, als ik mindfulness- en yogaklassen zou volgen of uren in een 'voor mij ongemakkelijke' houding op een matje zou zitten mediteren, minder 'schokkend' zijn. Maar dat ik mij verbonden voel met de 'mensen van de weg' (ik blijf deze uitdrukking zo mooi vinden), dat ik vertrouw op de Eeuwige, op zondagmorgen in de kerk zit en ook nog eens van mening ben dat geloof, spiritualiteit en wetenschap prima samen kunnen gaan, kan voor sommige mensen net een beetje 'te veel van het goede' zijn. Eén van de mensen, waar ik lezingen en panelgesprekken (via YouTube) van gevolgd heb was br. David Stendl-Rast. Een Benedictijnse monnik en schrijver, van geboorte Oostenrijker, die in de VS terechtkwam. In 1966 kreeg hij de opdracht om de Boeddhistische- Christelijke dialoog na te streven. Hij begon met een studie Zenboeddhisme en vormde een connectie tussen Christelijke spiritualiteit en Oosterse wijsheid. Tijdens een gesprek werd hem de vraag gesteld hoe we naar God kunnen luisteren en of er momenten zijn waarop we Zijn stem kunnen horen. Br. David legde uit dat het eigenlijk heel eenvoudig is. God wil ons eigenlijk maar één ding zeggen en dat is: 'Ik hou van jou'. Dat is het enige want God is liefde. En Hij laat ons dat steeds weer weten door b.v. mensen die op ons pad komen, bloemen die in bloei staan, muziek, gedichten, situaties en gebeurtenissen. En dan denk ik bij mezelf wat een prachtige uitleg en kan mij daar helemaal in vinden. De volgend vraag, in hetzelfde gesprek, was wat een mysticus is. Br. David legde uit dat een mysticus niet een ander soort mens is. Dat een mens mystiek is wanneer er een bewustzijn ontstaat van Gods aanwezigheid in ons. Dat we de bekende mystici dan ook niet op een 'voetstuk' hoeven te plaatsen omdat ieder mens mystiek is op zijn of haar eigen wijze. Dat het gaat om het ervaren van een soort gevoel van eenheid dat ons b.v. kan overkomen bij mensen, door muziek, poëzie en in situaties. Het is aan onszelf om uit te zoeken wat voor mysticus we zijn. De 'grote' mystici stelden zich hier voor open en lieten het toe. Als kinderen hadden we deze ervaringen ook maar we zijn ze vergeten of hebben ze weggedrukt. We denken vaak dat we alles onder controle moeten hebben. Een mystiek ervaring is echter het tegenovergestelde. Je hebt niets onder controle. Daarna vertelt br. David nog dat als we zien dat onze kinderen voor zich uit of naar boven zitten te staren we vaak zeggen: 'Wat zit je toch niets te doen, ga eens wat doen!' Soms zouden we beter kunnen zeggen: 'Wat zit je toch te doen? Ga eens niets doen'. Waarna hij naar een oud Indiaans gezegde verwijst: 'Een goed onderwezen kind zou in staat kunnen zijn om te kijken zonder iets te zien en stil te zitten om te luisteren zonder dat er iets te horen is.' Als we dat zouden toestaan wat zouden we dan een totaal andere samenleving krijgen. Ik kan het daar alleen maar van harte mee eens zijn. En daarmee werd voor mij weer eens bevestigd dat spiritualiteit niets zweverigs is, integendeel. Het daagt mij uit alert te zijn.

Mia Ring